

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра політології, історії і філософії.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувач кафедри

Світлана Макарець

02 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОЛІТОЛОГІЯ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

освітньо-професійна програма
спеціальність
галузь знань
освітній ступінь
навчально-науковий інститут

Правознавство
081 Право
08 Право
бакалавр
економіки, управління,
права та інформаційних
технологій

Полтава
2024 – 2025 н.р.

Робоча програма «Політологія» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Правознавство» спеціальності 081 Право

Мова викладання – державна

Розробник: Некряч Анастасія, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології, історії і філософії.

02 вересня 2024 року Розробник Анастасія Некряч

Схвалено на засіданні кафедри політології, історії і філософії протокол від 02 вересня 2024 року №2

Погоджено гарантом освітньої програми Правознавство

03.09 2024 року

Євгенія Липій

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Право»

протокол від 03.09 2024 року № 1

 Олександр Кальян

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	
Рік навчання (шифр курсу)	081ПР бд 2023 081ПР бд 2024	
Семестр	3	
Лекції (годин)	16	
Семінарські (годин)	28	
Самостійна робота (годин)	60	
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання (годин)	-	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Базові дисципліни, що передують вивченню навчальної дисципліни «Політологія» відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: «Філософія», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Історія держави і права України», «Конституційне право України», «Теорія держави і права».

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти базових знань з політичних і правових явищ, політико-правових процесів і проблем сучасних підходів щодо їх вирішення, особливості функціонування інститутів політики і права, усвідомлення ними сутності соціального призначення та функцій політичної науки, її ролі і місця в системі наук та житті людини; формування у майбутніх фахівців (бакалаврів) необхідних навичок політичної діяльності, наукового мислення у сфері політики, національної свідомості та інших елементів політичної культури; виховання політично грамотної особистості, яка здатна професійно орієнтуватися в сучасному

політичному житті.

Компетентності:

- загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- спеціальні (фахові, предметні):

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

Програмні результати навчання:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздальгідь невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

Методи навчання:

словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);

наочні (ілюстрування);

практичні (робота з навчально-методичною літературою);

методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду);

методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження);

комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна.

Сутність і роль правової політології в житті суспільства.

Становлення та розвиток політології як науки. Взаємодія політики і права. Місце та роль політології у системі навчальних дисциплін соціально-гуманітарного напрямку, її зв'язок із суспільними науками. Закономірності, категорії та методи політології як науки. Функції політології. Зростання ролі політичних знань у житті сучасного суспільства. Політика як окрема сфера суспільної діяльності та об'єкт

досліджень. Об'єкти й суб'єкти політики й права. Типи і види політики. Функції політики. Основні підходи і методи дослідження політико-правових процесів.

Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки. Політична думка в країнах Стародавнього Сходу. Особливості формування політичної думки Стародавньої Греції та Риму. Середньовічні політико-релігійні концепції. Концепції природніх прав, суспільного договору, народного суверенітету, правової держави у Новий час. Політичні теорії ХХ–ХХІ ст. Специфіка та основні етапи формування української політичної думки.

Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування. Кратологія як наука про владу. Влада як головна ознака та специфічний засіб політики. Принцип поділу влади. Влада як складне й багатоманітне за формами вияву явище суспільного життя. Різноманітність визначень влади, основні підходи до тлумачення цього поняття. Влада в житті людини і людина в світі влади. Ресурси види влади. Політична влада як найбільш важлива сфера влади у суспільстві. Об'єкти й суб'єкти політичної влади. Легітимність політичної влади та її типи.

Тема 4. Політична система суспільства. Держава як ключовий інститут політичної системи суспільства. Поняття й сутність політичної системи. Структура політичної системи. Типи політичних систем. Функції політичної системи. Основні тенденції розвитку політичних систем. Сутність, ознаки та функції держави. Генезис держави, її сутність та основні функції. Теорії влади. Форми державного правління. Форми державного устрою. Політичні й правові передумови виникнення політичних режимів. Ознаки й особливості політичних режимів. Правовий вимір політичних режимів. Політико-правові механізми трансформації політичних режимів..

Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи. Поняття, ознаки, принципи демократії. Поняття та види виборів. Выборча система: поняття, основні типи. Моделі виборчих систем: мажоритарна, пропорційна, змішана. Выборча система України. Абсентеїзм як байдуже ставлення людей до своїх громадсько-політичних прав. Основні причини абсентеїзму. Поняття політичної партії. Генезис і типологія політичних партій, їх функції в політичних системах сучасного суспільства. Одно- і багатопартійні політичні системи, особливості їх існування. Сучасна класифікація політичних партій. Місце і роль громадських організацій, рухів у політичній системі, їх типи і функції. Зумовленість появи альтернативних рухів і їх роль у політичній боротьбі.

Тема 6. Політична культура та політичні ідеології. Поняття політичної культури. Місце й роль політичної культури у загальній системі культури, у політичному житті суспільства. Історичні типи політичної культури. Структура та основні функції політичної культури. Рівні політичної культури: індивідуальний і масовий. Політична субкультура. Поняття і функції політичної ідеології. Світові ідеології та їх види. Основні типи ідеологій в сучасному світі.

Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство. Поняття й сутність політичного лідерства. Типологія політичного лідерства та її критерії. Критерії оцінки популярності та ефективності діяльності політичного лідера. Поняття політичної еліти. Класичні теорії політичних еліт. Механізми формування і виховання політичних еліт, їх функції у суспільстві. Українська політична еліта: етапи становлення.

Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин. Осмислення взаємовпливу політики і права в зарубіжній науці. Сучасний світ та його основні тенденції розвитку. Світова політика як система міжнародних відносин, процес їх регулювання. Види зовнішньополітичної діяльності та її принципи. Міжнародні урядові організації та їх функції. Поняття глобальних проблем людства та шляхи їх вирішення.

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма навчання 081ПР_бд_2023				081ПР_бд_2024			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	сем	с.р.		л	сем	с.р.
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства.	10	2	2	6	10	2*	-	8
Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	12	2	2	8	10	2*	-	8
Тема 3. Політична влада та	10	2	2	6	10	2*	-	8

механізми її функціонування.								
Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	12	2	2	8	10	2*	-	8
Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	12	2	2	8	10	2*	-	8
Тема 6. Політична культура та політичні ідеології.	12	2	2	8	10	-	2	8
Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство.	12	2	2	8	10	-	2	8
Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин.	10	2	-	8	10	2		8
Індивідуальне завдання: контрольна робота	-	-	-	-	10	-	-	10
Усього годин	90	16	14	60	90	12	4	74

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація цього напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти в позааудиторний час – контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.

7. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Назви тем	Форми контролю програмних результатів навчання
РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки задалегідь невідомих	Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства.	<i>Поточний контроль:</i> опитування на семінарських заняттях, розв'язування тестів,
	Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	
	Тема 3. Політична влада та	

умов та обставин.		механізми її функціонування.	виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми), підготовка презентації (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання), контрольна робота (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання) <i>Семестровий контроль:</i> екзамен.
		Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	
		Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	
		Тема 6. Політична культура та політичні ідеології.	
		Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство.	
		Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин.	
РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.		Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування.	<i>Поточний контроль:</i> опитування на семінарських заняттях, розв'язування тестів, виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми), підготовка презентації (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання), контрольна
		Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	
		Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	
		Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин.	

		робота (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання) Семестровий контроль: екзамен.
--	--	--

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма навчання)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом	
	семінарських занять	Розв'язування тестів	завдань самостійної роботи (в познізі)	Підготовка презентації		
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства.	5	12	2		7	
Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	5		2		7	
Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування.	5		2		7	
Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	5		2		7	
Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	5		2		19	
Тема 6. Політична культура та політичні ідеології.	5		2		7	
Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство.	5		12		2	7
Тема 8. Світовий політичний процес та	-		2		14	

система міжнародних політичних відносин.					
Самостійна робота				25	25
Разом	35	24	16	25	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	семінарських заняттях	Розв'язування тестів завдань самостійної роботи (в позиті)	Контрольна робота		
Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Сутність і роль політики в житті суспільства.	-		2		2
Тема 2. Історія світової та вітчизняної політичної думки.	-		2		2
Тема 3. Політична влада та механізми її функціонування.	-		2		2
Тема 4. Політична система суспільства. Держава як інститут політичної системи суспільства.	-	24	2		2
Тема 5. Демократія як спосіб функціонування політичної системи.	-		2		2
Тема 6. Політична культура та політичні ідеології.	10		2		12
Тема 7. Політичні еліти та політичне лідерство.	10		2		36
Тема 8. Світовий політичний процес та система міжнародних політичних відносин.	-		2		2
Самостійна робота				40	40
Разом	20	24	16	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Опитування на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти на високому рівні визначає

9-10*	<p>переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу, відповідь чітка і завершена, без помилок. Знає політологічну термінологію, відмінно володіє понятійним апаратом; вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал.</p>
4 7-8*	<p>Здобувач вищої освіти на належному рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Має добрі знання програмного матеріалу, проте допускає у відповіді деякі неточності; відповідь чітка і практично завершена. Знає політологічну термінологію, володіє понятійним апаратом, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати політологічний матеріал.</p>
3 5-6*	<p>Здобувач вищої освіти на достатньому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Під час відповіді допускає помилки в знанні фактичного матеріалу, відповідь не чітка і спрощена. У процесі систематизації, співставлення, аналізу політологічного матеріалу відчуває труднощі.</p>
2 3-4*	<p>Здобувач вищої освіти на низькому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського</p>

	суду з прав людини. Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, відтворює його фрагментарно. У процесі систематизації, співставлення, аналізу політологічного матеріалу відчуває значні труднощі.
1 1-2*	Здобувач вищої освіти на незадовільному рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Під час відповіді демонструє елементарний рівень засвоєння навчального матеріалу, викладає його непослідовно і невпевнено, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст.
0	відповідь відсутня або повністю неправильна.

*для здобувачів вищої освіти ЗФН

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання	
12 23-24*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 20 питань	Здобувач вищої освіти на високому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу.
11 21-22*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 19 питань	
10 19-20*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 18 питань	
9 17-18*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 17 питань	
8 15-16*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на	

	15-16 питань	заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Має добрі знання програмного матеріалу, проте допускає деякі неточності.
7 13-14*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 13-14 питань	
6 11-12*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 11-12 питань	
5 9-10*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 9-10 питань	
4 7-8*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 7-8 питань	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Допускає помилки в знанні фактичного матеріалу.
3 5-6*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 5-6 питань	
2 3-4*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 3-4 питань	Здобувач вищої освіти на низькому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному
1 1-2*	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 1-2 питань	

		рівні, відтворює його фрагментарно.
0	усі завдання виконано неправильно	

*для здобувачів вищої освіти ЗФН

Виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти на високому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Виявляє глибокі, повні, цілісні, міцні і творчо засвоєні знання програмного матеріалу. Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, без помилок.
1	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні визначає переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин, що стосуються сфери публічної політики; демонструє знання та розуміння міжнародних стандартів прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки.
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані повністю неправильно.

Підготовка презентації

(денна форма навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-25	Презентація виконана на високому рівні, відображає глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Заявлена тема розкрита повністю. Вдало використані порівняння й узагальнення для аналізу взаємозв'язку понять і явищ, взаємодії політичних акторів та

	інститутів. Презентація відображає альтернативні погляди на проблему на основі опанування здобувачем вищої освіти широкого кола джерел. Зроблені самостійні висновки, висловлене власне ставлення до проблеми, що демонструє високий рівень розвитку політологічного мислення. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Презентація характеризується оригінальністю.
15-19	Презентація виконана добре, відображає належне розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Заявлена тема розкрита достатньо глибоко. Здобувач вищої освіти демонструє вільне володіння понятійним апаратом з теми. Використані порівняння й узагальнення для аналізу взаємозв'язку понять і явищ, взаємодії політичних акторів та інститутів. Зроблений аналіз (хоча і дещо обмежений) різних точок зору на проблему на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. Висловлене власне ставлення до проблеми, що демонструє належний рівень розвитку політологічного мислення. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Презентація характеризується оригінальністю.
10-14	Презентація виконана задовільно. Заявлена тема розкрита достатньо. Здобувач вищої освіти демонструє володіння категорійно-понятійним апаратом сучасної політичної науки, хоча допускає незначні помилки при визначенні категорій та поясненні теоретичного матеріалу. Порівняння й узагальнення для аналізу взаємозв'язку понять і явищ, взаємодії політичних акторів та інститутів практично відсутні, презентація базується переважно на простій констатації фактів. Включена інформація добута із різноманітних джерел, що репрезентують здобутки класичної та сучасної політичної думки, але здобувач вищої освіти не може їх порівнювати, а обмежується простим перерахунком. Структурна побудова презентації загалом правильна.
5-9	Презентація виконана на низькому рівні. Присутнє лише часткове висвітлення теми. У здобувача вищої освіти виникають складності у використанні категорійно-понятійного апарату сучасної політичної науки. Під час

	викладу матеріалу прослідковується непослідовність, структура роботи не продумана, часом алогічна, що свідчить про низький рівень розвитку політологічного мислення. Включена інформація добута із незначної кількості джерел, що репрезентують здобутки класичної та сучасної політичної думки; здобувач вищої освіти не може їх порівнювати, а обмежується простим перерахунком. Самостійні висновки відсутні. Проєкт містить переважно текстову інформацію
1-4	Презентація виконана незадовільно. Виявлено недостатнє розуміння проблеми, тема не розкрита. Здобувач вищої освіти припускається серйозних помилок при використанні категорійно-понятійного апарату сучасної політичної науки. Відсутній аналіз різних точок зору на проблему на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. Проєкт здається випадковим, нашвидку зробленим, чи незакінченим.
0	Презентація відсутня.

Контрольна робота
(заочна форма навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Контрольна робота виконана на високому рівні, виявляє самостійність, творчість та оригінальність, глибоке розуміння питань, що розглядаються. Відповідь базується на аналізі фактів, даних та інформації з основних та додаткових джерел. Висунуті тези аргументовані. Застосовані ключові політологічні поняття, теорії та методи для аналізу політичної сфери суспільства. Застосовані порівняння й узагальнення для аналізу взаємозв'язку понять, явищ, процесів. Наведено альтернативні погляди на проблему. Висновки демонструють критичне мислення.
30-34	Контрольна робота виконана добре, виявляє знання теоретичного матеріалу, розуміння питань, що розглядаються. Відповідь базується на аналізі фактів, даних та інформації з основних та додаткових джерел. Зроблений належний аналіз різних точок зору на проблему і викладене власна позиція. Застосовані ключові політологічні поняття, теорії та методи для аналізу політичної сфери суспільства. Висунуті тези достатньо аргументовані. Висновки

	демонструють критичне мислення.
21-30	Контрольна робота виконана задовільно, в ході аналізу політичної сфери суспільства допущені незначні помилки при визначенні політологічних категорій, смислових зв'язків тощо, хоча загалом робота виявляє знання теоретичного матеріалу, розуміння проблеми, що розглядається. Зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему та викладена власна позиція, але вона не достатньо аргументована.
11-20	Контрольна робота виконана задовільно. Виявлено недостатнє розуміння проблем, що стосуються засад політичного розвитку суспільства; питання висвітлені частково. Зустрічаються неточності у викладі матеріалу, мають місце помилки при використанні категорійно-понятійного апарату політологічної науки. Аналіз різних точок зору на проблему, що базується на інформації з основних та додаткових джерел, аналіз політичних процесів та явищ занадто поверхневий. Висновки не достатньо аргументовані.
1-10	Контрольна робота виконана незадовільно. Виявлено недостатнє розуміння проблем, що стосуються засад політичного розвитку суспільства, питання не розкриті. Відсутній аналіз різних точок зору на проблему, що базується на інформації з основних та додаткових джерел. У роботі мають місце серйозні помилки при використанні категорійно-понятійного апарату політологічної науки, при аналізі політичних процесів та явищ. Контрольна робота містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Робота несамостійна.
0	Контрольна робота не виконана

8. Політика навчальної дисципліни

Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин. У разі відсутності здобувача вищої освіти на семінарських заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття у спосіб, визначений викладачем. У разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не

одержує бали за заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань заборонене. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування чи у випадках виробничої необхідності.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ: <http://surl.li/sxbo>

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <http://surl.li/cjelc>

Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Воронянський О. В., Зайончковський Ю. В., Романова С. С. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник. Харків: ХНУБА, 2021. 212 с.

2. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 348 с.

3. Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації: монографія./ за заг. ред. Ю.С. Шемшученка та

О.В. Скрипнюва. Т.2: Докринальний вимір галузевих засад функціонування громадянського суспільства в Україні. Київ: вид-во «Юридична думка», 2019. 588с.

4. Кукуруз О.В. Взаємодія політики і права у процесі суспільної трансформації в Україні та Республіці Польща. Київ: «ФОР-Подолін І,В,», 2020. 368с.

5. Політологія : навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, П. М. Гетьманчук, У. В. Ільницька, Г. І. Луцишин, Р. Я. Пасічний, Я. Б. Турчин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 272 с.

6. Політологія : навч.-метод. посіб. (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів : ПП «Арал», 2018. 540 с.

7. Політологія : навч.посіб. (для студентів усіх форм навчання) / уклад. Л. М. Мельник, І. А. Дужа, І. М. Грек. Біла Церква : БНАУ, 2022. 494 с.

8. Правова політологія. Академічний курс: підручник/ авт.кол.; за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2021. 480

9. Правова політологія: проблеми концептуалізації та інституціоналізації: монографія. Київ: Ін-т держави і права імені В.М. Корецького НАН України, 2019. 288с.

10. Шляхтун П. П. Політологія : історія та теорія : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.

Допоміжні

1. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постанях і термінах: підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с.

2. Дністрянський. С. Загальна наука права і політики. Т. 1. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2019. 428с.

3. Історія політичної думки: в 2-х т. / за заг. ред. Хоми Н.М. 2-вид., перероб. і доп. Львів: Новий світ-2000, 2020. 5 98с.

4. Кириченко В. М. Політичні системи світу : кредитно-модульний курс. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 218 с.

5. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 172 с.

6. Кресіна І.О. До питання про предметне поле і методологічні засади правової політології. Правова держава. 2020. Вип. 31.С.435–445

7. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
8. Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2015. 815 с.
9. Приходько С. М., Ільченко А. М., Макарець С. В. Політична система України у контексті багатокомпонентних класифікацій. *Політикус : наук. журн.* 2021. № 5. С. 65–70.
10. Приходько С. М., Ільченко А. М., Макарець С. В. Мережеві партії як нові політичні актори. *Політикус : наук. журн.* 2023. № 2. С. 50–54.
11. Приходько С. М., Макарець С. В. Типологія політичних режимів у політичній концепції В'ячеслава Липинського. *Гілея: наук. вісник.* Київ : «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 145 (№ 6). Ч. 3. Політичні науки. С. 86–89.
12. Приходько С. М., Макарець С. В. Особливості українських політичних процесів у контексті демократичних і посткомуністичних трансформацій. *Гілея: наук. вісник.* Київ : «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 151 (№12). Ч. 3. Політичні науки. С. 62–66.
13. Приходько С. М., Макарець С. В. Інститут президенства в країнах Центральної та Східної Європи. *Гілея: наук. вісник.* Київ : «Видавництво «Гілея», 2020. Вип. 156 (№ 5). С. 339–342.
14. Сучасна політична лексика : енциклопедичний словник-довідник / І. Я. Вдовичин; за наук. ред. Н. М. Хоми. Львів : «Новий Світ – 2000», 2015. 396 с.
15. Сучасні суспільно-політичні процеси у світі та Україні : монографія / авт. колектив: Т. Л. Нагорняк, М. В. Примуш, М. А. Польовий та ін. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2019. 228 с.
16. Цурканова І. О. Політологія : конспект лекцій з дисципліни «Філософія та політологія» для студентів усіх спеціальностей : навч. посіб. Дніпро : УДУНТ, 2022. 102 с.
17. Шергін С. О. Політологія міжнародних відносин : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 256 с.
18. Шляхтун П. П. Політологічний термінологічний словник. Київ : Київський університет, 2015. 543 с.
19. Mark Carl Rom, Masaki Hidaka, Rachel Bzostek Walker. Introduction to Political Science. Houston : Rice University ; Open Stax, 2022. 639 p.

20. Valérie Vézina. Political Ideologies and Worldviews: An Introduction. Kwantlen Polytechnic University, 2021. 254 p.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://surl.li/kwaxt>

2. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://surl.li/atuys>

3. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України. URL: <http://surl.li/kwayd>

4. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://surl.li/kwayj>

5. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL: <http://surl.li/kwaym>

6. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень URL: <http://surl.li/kwayn>

